

הח'כים: מה הם חיים באמת?

המשך הדו"ח על הכנסותיהם האמיתיות ורכושם של כל 120 חברי הכנסת התיישנית

ד"ר ח'כים היא מסבירה. מלבד משכורתה כחברת-כנסת, מקבלת גאולה כהן 2,500 לירות בחודש שכר-דיור, עבוד דירתה ברחוב בול בתל-אביב. בסכום זה משלם בנה, צחי, הסמוך על שולחנה, את חלקו בתשלום שכר-דירה באוניברסיטה העברית. כהן פעילה מאד בתנועת ארץ-ישראל השלמה. היא מרצה כ-20 הרצאות בחודש בכל רחבי הארץ. אולם, בעוד שחברת-כנסת מסויימים הפכו הרצאות אלה לכנסת נוספת ומכובדת ביותר, כשחלקם מקבלים כ-4,000 לירות להרצאה, אין כהן מס' כימה לקבל שכר עבור הרצאותיה. "אני מדברת על אהבת ארץ-ישראל, או מה אתם רוצים, שאני אקח כסף בשביל אהבת ארץ-ישראל?" בהרצאות אלה כרוכות הוצאות מרובות שאותן משלמת כהן מי כיסה. עד לפני חודשים אחדים קיבלה ח'כ

לפסוק ריבית והצמדה על עיכוב של חברי רתיבות בתשלום ניוק המבוטח, היה אליו פעיל ביותר במילחמה נגד חוק זה. שלמה אליהו הוא בעליה של חברת-הברי טוח אליהו. דוגמה שאינה כה משמעותית מהבחינה הכספית, אך מצביעה על התערבות חברי הכנסת בנושאים הממלכתיים לטובת ענייני ניהום האישיים בלטה כאשר ביקשה הנג'לת וכתב ישראל מועדתי-הכספים לאשר לה העלאת אגרות. או נלחם ח'כ פסח ("פיסי") גרופר בשצף קצף נגד הרכבת ונימוקו עימו: הרכבות חצי-האקספרס ור' כבות האקספרס אינן עוצרות בעירת מגוריו - עתלית.

גאולה כהן:
משלמת באוטובוס
דוגמה נדירה לצניעות של חברת-כנסת היא ח'כ הליכוד גאולה כהן.

בעצמו. בעזרת ראשי-הממשלה וחבריה הממשלה כולם, בעט שרון ורמס, את המ' לצות ועדת אשר, וסרב להיפטר מהחובה שלו או להתפטר מתפקידו כשר-החקלאות - זאת, בעזרת מצח, תוך ציפוף ארוך על דעת-הקהל. הממשלה ואריק שרון אפילו לא התפתו לו. הם עשו זאת בריש גלי, זו הגישה של הליכוד בכלל: לעשות דברים שאין להתגאות בהם בגלוי, תוך זילזול בביקור רת הציבורית. כאשר דנו ועדתי-הכספים של הכנסת ומשרד-התחבורה באישור רכישת 1800 משאיות מוחץ-לארץ, באש-ראי ממשלתי, כדי לשבור את מונופול שני המפעלים להרכבת משאיות בארץ, רכב אשדוד ורכב נצרת, המתה הכנסת מאנשי חרות שבאו לדאוג לביטול העיסוקה. אחד הבעלים של חברת רכב אשדוד הוא יוסף ("יוסקה") קרמרמן, מי שהיה חבר-כנסת של חרות, מארגן קרן תל-חי ודיד קרוב של מנחם בגין. הוא גייס לעזרתו את חברי-הכנסת של הליכוד, הן בי ועדתי-הכספים והן במסדרונות הכנסת ובמיון שלה. לוועדתי-הכספים של הכנסת יש ועדת מישנה קבועה לענייני מכס ומס קניה.

כאשר מאשימים את חברי-הכנסת האחרונות יש נגיעה אישית בין תפקידי ח'כים או שרים לבין עסקיהם הפרטיים. הם עונים מייד: ובשילטון המערך לא היו? החשובה היא, כמובן, כן. אך השאלה השנייה היא: באיזו מידה ומהו סוג הנגיעה האישית? עד לבחירות האחרונות היו תופעות של לובי של חברי-כנסת, בנושאי אים כלליים-ציבוריים. היה הלובי החקלאי, היה הלובי הקיבוצי והיו סוגים של לובי בבעיות אדי-הוק, כאשר דנו בתקציבי תנור עות הנוער, למשל. אולם התופעות של נגיעה עיסקית-אישית היו חריגות ביותר עד לבחירות האחרונות, אם כי אין ספק כי גם לפני בחירות אלה היו חברי-כנסת רבים שהרוויחו הון עתק בעסקיהם הפרטיים בזכות העובדה שהיו חברי-כנסת. עד כה היה מקובל כי חברי-כנסת שברו שותו עסק פרטי, לא ישתתף בדיוני הווע-

ח'כ גאולה כהן משלמת באוטובוס

הנשים העניות

בבתי-הנסת

ח'כ דורון אנציקלופדיה בריטניקה

כהן הוצאות דלק ואש"ל מהמידרשה ה' לאומית על שם אריה בן-אליעזר, שברא-שה היא עומדת. אולם אחרי שנתגלע קרע בינה לבין ראשי מיפלגתה, חרות, הופסק תשלום הוצאות, מתוך מגמה לדחוק אר-תה מראשות המידרשה. עתה משלמת כהן מכיסה את כל הוצאותיה האישיות הכרוכות בעבודתה במידרשה. גאולה כהן היא חברת-הכנסת היחידה שאינה משתמשת בשירותי דואר הכנסת, עבור מיכתביה האישיים ועבור החומר ה'פוליטי הרב, שהיא שולחת במיסגרת עברי דתה למען ארץ-ישראל השלמה. "הכנסת צריכה לשלם את הדואר הקשור בעבודתי כחברת-כנסת, ולא עבור הדואר האישי שלי או עבור הדואר של ההשקפות הפוליטיות שלי", היא מסבירה.

לכהן אין כל הכנסות נוספות מלבד המשר כורת שאותה היא מקבלת מהכנסת, אולם הוצאותיה מרובות, בגלל עיסוקיה הפוליטיים. כהן התגוררה במשך שנים רבות בדירה-מרתף קטנה ברחוב בול בתל-אביב. אחרי שנפטר בעלה, שממנו התגרשה קודם לכן, ובסמיכות זמנים לפטירת בנה, שהיה חולה במשך שנים רבות, קיבלה כהן פיצויים ובהם רכשה דירה מרווחת יותר ברחוב עמק ברכה, בנחלת-יצחק, תל-אביב. גם אז נזקקה להנחה גדולה של הקבלן חיים בוצ'קו, איש לח"י לשעבר ומידידיה של כהן, ולהלוואה מבנק.

בראש הוועדה עומד ח'כ חיים קאופמן. שהוא יבואן אדיר (העולם הזה 2162). קאופמן טוען כי אין כל נגיעה אישית להכרעותיו בוועדה. אך גם כך בעצם ישיבתו בראשות ועדה זו יש טעם לפגם. ח'כ יגאל כהן-אורגד הוא מרכז סיעת הליכוד בוועדתי-הכספים של הכנסת. לח'כ כהן-אורגד יש משרד ליעוץ ותיכנון כלי-הגותן שירותים גם למישרדי הממשלה. הסתירה ברורה, אפילו אם אין ח'כ כהן-אורגד מנצל את תפקידו הממלכתי לעסקים פרטיים: האיש שמונה עלידי המדינה לפקח על פעולות הממשלה, בוועדתי-הכספים, הוא האיש שמספק לממשלה שירותי יעוץ ותיכנון.

לכהן מכונית אלפא רומיאו ישנה. את המכונית רכשה ללא מיסים, על שמו של בנה החולה, שנפטר בינתיים. בשבוע ה' אבל אחרי פטירת בנה, שלחה כהן מיכתב למכס ובו דיווחה על מות הבן ושאלה מה לעשות עם המכונית. תשובת המכס היתה, כי היא רשאית להחזיק בה עד שתחליט למכור אותה, ואז יהיה עליה לשלם את מלוא המיסים ותמכסיהם. כהן אינה יכולה למכור את המכונית, שאחזיקתה יקרה מאד, בעיקר בגלל תיקונים. לכן היא מרבה לנסוע באוטובוסים. החוק מתשלום דמי נסיעה באוטובוס ובי-רכבת, ח'כ כהן משלמת עבור דמי הנסיעה: "אני מתביישת להוציא את תעור-

דוגמה נוספת היא ח'כ אהוד אולמרט. כבר התברר שאולמרט חתם בתוארו כח'כ, במקום כעורך-דין, על פרוספקט עיסוקי פרטי. אחר-כך התפוצצה פרשת העסקתו של אולמרט כעורך-הדין של אגד, בעוד שהוא יושב בוועדתי-הכספים. הנגיעה ישייה, משום שאגד מתפרנס מוועדתי-הכספים, פים, באמצעות הסובסידיות, יותר ממכירת כרטיסי הנסיעה. ח'כ שלמה אליהו מהדימוקרטים אפילו לא טרח להכחיש את מעורבותו הישירה בנושאים פרלמנטריים, כדי להגדיל את הכנסתו האישית. כאשר דנה הוועדה על חוק פסיקת ריבית, ועל זכותו של שופט

זה שבה הוא חבר, כאשר היא דנה בנושאי שיש לו נגיעה לתחום שאליה קשור העסק הפרטי שלו. עתה נפרצו כל ה'כסכים. הדוגמה הבולטת ביותר היא החוזה של שרי-החקלאות אריק שרון. אין שר המשיע על ריוחי החוזה הפרטיות בארץ יור תר מאשר שרי-החקלאות. שרי-החקלאות הוא אריק שרון, שהוא בעל חוזה פרטי

אורה נמיר:
פנסיה של שר
חברת-הכנסת של המערך ויושבת-ראש ועדת החינוך של הכנסת, אורה נמיר, מתגוררת בדירה בת שלושה חדרים.